IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

IR-RAPPREŻENTANT GĦOLI TAL-UNJONI GĦALL-AFFARIJIET BARRANIN U L-POLITIKA TA' SIGURTÀ

Brussell, 25.3.2020
JOIN(2020) 5 final

KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija 2020-2024

MT MT

1. INTRODUZZJONI

L-Unjoni Ewropea (UE) hija msejsa fuq impenn qawwi li tippromwovi u tipproteġi d-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-istat tad-dritt. Dan huwa ċentrali għall-attivitajiet tagħha, kemm internament kif ukoll fir-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi u reġjuni oħra. F'konformità mal-aġenda strateġika 2019-2024 adottata mill-Kunsill Ewropew u mal-linji gwida politiċi 2019-2024 għall-Kummissjoni Ewropea, l-UE għandha interess strateġiku li tavvanza r-rwol tagħha ta'**protagonist globali** fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija bil-għan li ġġib benefiċċji tanġibbli għaċ-ċittadini madwar id-dinja. Diġà sar ħafna xogħol. Sa mill-adozzjoni tal-qafas strateġiku tal-UE dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija fl-2012[1], l-ewwel żewġ pjanijiet ta' azzjoni tal-UE dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija (2012-2014 u 2015-2019)[2], il-ħatra tal-ewwel Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Drittijiet tal-Bniedem (RSUE) fl-2012 u l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-2019 dwar id-demokrazija[3], l-UE saret aktar koordinata, attiva, viżibbli u effettiva fl-involviment tagħha f'pajjiżi terzi kif ukoll magħhom, u b'impenn aktar prominenti fil-livell multilaterali.

F'xenarju ġeopolitiku li qed jevolvi, l-UE baqgħet konsistentement tiddefendi bil-qawwa d-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija. Ir-rivalitajiet ġeopolitiċi ġodda jservu biss biex jenfasizzaw ir-rwol tagħha bħala sieħeb affidabbli u stabbli, u promotur tal-ordni multilaterali bbażat fuq ir-regoli. B'mod ġenerali, l-istampa globali fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija hija mħallta: filwaqt li saru passi kbar 'il quddiem, iridu jiġu indirizzati r-reżistenza għall-universalità u l-indiviżibbiltà tad-drittijiet tal-bniedem kif ukoll ir-rigress tad-demokrazija. Fil-livell teknoloġiku, mexjin lejn mudell ġdid fejn kulma jmur il-kapaċitajiet umani qed ikunu progressivament amplifikati mill-magni. Teknoloġiji ġodda (b'mod partikolari l-Intelliġenza Artifiċjali) huma fuq quddiem nett, u jippreżentaw kemm opportunitajiet kif ukoll theddidiet. Fl-istess ħin, id-drittijiet tal-bniedem qed ikunu dejjem aktar minsuġa mal-isfidi ambjentali globali, bħat-tibdil fil-klima. Għalhekk wasal iż-żmien li l-UE twettaq **aġenda ġeopolitika ġdida dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija**.

Abbażi tal-pjan ta' azzjoni tal-UE 2015-2019 dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija, huwa importanti li l-impenn fit-tul tal-UE favur id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija jissarraf f'aġenda operattiva mġedda. L-għan ta' din il-Komunikazzjoni huwa li tippreżenta pjan ta' azzjoni ġdid għad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija. Il-pjan se jistabbilixxi ambizzjonijiet u prijoritajiet għall-ħames snin li ġejjin f'dan il-qasam ta' relazzjonijiet esterni u se jikkontribwixxi biex tinkiseb **Ewropa aktar b'saħħitha fid-dinja**. Il-pjan ta' azzjoni huwa uniku peress li huwa l-uniku strument tat-tip tiegħu mmirat li jippromwovi fid-dinja aġenda bbażata fuq il-valuri.

Din il-Komunikazzjoni Konġunta tipproponi li:

- jissaħħaħ ir-rwol **protagonist tal-UE** fil-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija madwar id-dinja;
- jiġu stabbiliti **l-ambizzjonijiet** tal-UE, jiġu identifikati l-**prijoritajiet** u jkun hemm iffukar fuq l-**implimentazzjoni** fid-dawl tat-tibdil tal-ġeopolitika, it-tranżizzjoni diġitali, l-isfidi ambjentali u t-tibdil fil-klima;
- jiġi massimizzat ir-rwol tal-UE fix-xena globali bl-amplifikazzjoni tas-**sett ta' għodod**

[1] https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf
[2] https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_0.pdf
[3] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12836-2019-INIT/mt/pdf.

dwar id-drittijiet tal-bniedem, l-istrumenti u l-politiki ewlenin tiegħu; kif ukoll

- titrawwem UE **magħquda u koordinata** permezz tal-promozzjoni ta' azzjoni aktar effiċjenti u koerenti.

B'mod parallel ma' din il-Komunikazzjoni, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli qed jagħmlu Proposta Konġunta lill-Kunsill, skont l-Artikolu 22(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), li l-Kunsill jagħmel rakkomandazzjoni lill-Kunsill Ewropew biex jieħu Deċiżjoni li tkun tadotta l-Komunikazzjoni u l-pjan ta' azzjoni bħala Deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew dwar l-interessi u l-objettivi strateġiċi tal-Unjoni, skont it-tifsira tal-Artikolu 22(1) TUE. Tali Deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew tkun tippermetti li l-Kunsill jadotta azzjonijiet implimentattivi speċifiċi għall-pjan ta' azzjoni skont l-Artikolu 31(2) TUE.

2. JIŻDIEDU L-ISFIDI GĦAD-DRITTIJIET TAL-BNIEDEM U D-DEMOKRAZIJA: SEJĦA BIEX L-UE TIEĦU T-TMUN

Matul dawn l-aħħar snin, l-UE aġixxiet b'mod aktar strateġiku u użat il-piż politiku tagħha u s-sett ta' għodod dwar id-drittijiet tal-bniedem b'mod aktar effettiv biex tindirizza l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u tippromwovi soċjetajiet demokratiċi, reżiljenti u paċifiċi. L-UE kkontribwiet biex jinkiseb **progress sinifikanti** f'pajjiżi u reġjuni fejn id-drittijiet tal-bniedem kienu taħt pressjoni, permezz ta' involviment u investiment innovattivi fid-drittijiet ekonomiċi u soċjali, u permezz ta' sostenn politiku u finanzjarju qawwi biex tipproteġi u tawtonomizza lid-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, is-soċjetà ċivili u l-atturi tal-midja. F'fora tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) dwar id-drittijiet tal-bniedem, kellha rwol ewlieni biex tippromwovi riżoluzzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż u inizjattivi tematiċi billi bniet koalizzjonijiet topiċi u transreġjonali, pereżempju mal-Organizzazzjoni tal-Kooperazzjoni Iżlamika. L-inizjattiva transreġjonali "Stejjer Tajbin dwar id-Drittijiet tal-Bniedem" poġġiet lill-UE fuq quddiem nett fl-isforzi biex tiġi valorizzata mill-ġdid in-narrattiva dwar id-drittijiet tal-bniedem billi tippromwovi stejjer ta' suċċess.

Madankollu, ġeneralment l-isfidi għadhom jippersistu. Id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija jinsabu taħt tensjoni qawwija f'ħafna pajjiżi madwar id-dinja. Il-libertajiet fundamentali, bħal-libertà tal-kelma jew ta' għaqda u l-libertà tal-midja huma wkoll taħt theddida dejjem akbar. L-impatt tal-**isforzi sistemiċi biex jimminaw l-istat tad-dritt, jillimitaw l-ispazju ċiviku u politiku** u jdgħajfu **l-ordni multilaterali bbażata fuq ir-regoli** ġie aggravat minħabba li wħud mis-sħab tradizzjonali tal-UE irtiraw mill-promozzjoni u d-difiża attivi tad-drittijiet tal-bniedem u l-valuri demokratiċi. Dan juruh diversi tendenzi, fosthom:

- spazju dejjem aktar limitat għas-soċjetà ċivili;
- id-dgħajfien tal-istat tad-dritt;
- żieda fit-theddid għall-integrità tal-elezzjonijiet u tal-proċessi demokratiċi;
- żieda fl-intimidazzjoni tal-ġurnalisti u t-theddid għall-midja indipendenti;
- żieda fil-vjolenza u fl-intimidazzjoni fil-konfront tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem (aktar minn 2 600 attakk irrappurtati f'dawn l-aħħar tliet snin);
- impunità f'każijiet ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem u attakki fuq ir-rwol tal-Qorti Kriminali Internazzjonali;

- ksur tad-dritt umanitarju internazzjonali fil-kunflitti armati, inkluż fis-Sirja, il-Jemen u s-Sudan t'Isfel;
- żieda fl-oppożizzjoni għad-drittijiet tan-nisa u għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri; kif ukoll
- persistenza ta' abbużi fid-dinja tax-xogħol, inkluż it-tħaddim tat-tfal.

It-**tranżizzjoni għall-era diġitali** ġġib magħha opportunitajiet u sfidi ġodda immedjati. It-teknoloġiji diġitali jistgħu javvanzaw id-drittijiet tal-bniedem u d-demokratizzazzjoni billi jagħmlu l-parteċipazzjoni pubblika aktar faċli, iżidu l-obbligu ta' rendikont tal-gvernijiet billi jippermettu l-monitoraġġ u d-dokumentazzjoni ta' ksur u abbużi, jappoġġaw l-attiviżmu online emerġenti, is-sensibilizzazzjoni u l-aċċess għall-informazzjoni, jiffaċilitaw l-inklużjoni ekonomika u soċjali kif ukoll l-aċċess għal servizzi pubbliċi ta' kwalità. Madankollu, tali tranżizzjoni tista' tiffaċilita wkoll restrizzjonijiet abbużivi u illegali fuq il-moviment u l-espressjoni. Il-pjattaformi tal-midja soċjali jintużaw biex jgħaddu diżinformazzjoni u diskors ta' mibegħda mmirati li spiss ma jirrispettawx il-privatezza u jimminaw id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem. L-użu ħażin ta' teknoloġiji ġodda, inkluża l-Intelliġenza Artifiċjali (IA) iġorr riskju ta' żieda fil-monitoraġġ, il-kontroll u r-ripressjoni. F'xi pajjiżi, is-sorveljanza tal-massa taċ-ċittadini hija realtà. Id-*data* u l-algoritmi jistgħu jintużaw biex issir diskriminazzjoni, konxjament jew le, kontra individwi u gruppi, u b'hekk isaħħu l-preġudizzji soċjali.

It-tranżizzjoni ewlenija l-oħra hija xprunata minn sfidi ambjentali globali bħad-degradazzjoni ambjentali, it-tniġġis u **t-tibdil fil-klima**. Ir-rabta bejn dawn l-isfidi u d-drittijiet tal-bniedem qed issir aktar ċara. Iż-żgħażagħ qed isemmgħu leħinhom. Is-soċjetà ċivili u d-difensuri ambjentali tad-drittijiet tal-bniedem qed jaqdu rwol ewlieni billi jikkundannaw il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u jitolbu azzjoni għall-protezzjoni tal-pjaneta u l-klima tagħha. Il-bini ta' futur ambjentali sostenibbli huwa għan ewlieni, li jaqsam il-linji tradizzjonali bejn l-ekonomija u s-sigurtà, u bejn id-dimensjonijiet interni u esterni tal-politika. L-impatti negattivi tad-degradazzjoni ambjentali u t-tibdil fil-klima jheddu u jistgħu jkattru l-isfidi għal firxa ta' drittijiet – għas-saħħa, l-ikel, l-ilma, l-edukazzjoni universali u anki l-ħajja nnifisha.

Fl-istess ħin, il-kunflitti kibru u tfaċċaw perikli ġodda. Il-kunflitt u l-instabbiltà qed jheddu l-għajxien ta' miljuni madwar il-pjaneta, u d-dinja qed tara l-ogħla livelli ta' persuni spustati li qatt kien hawn. L-investiment fid-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-istat tad-dritt huwa l-aħjar mod biex jiġi evitat li s-soċjetajiet jaqgħu fi kriżi. Id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija jeħtieġ li jkunu fuq quddiem nett fl-isforzi tal-UE għall-prevenzjoni tal-kunflitti u għar-riżoluzzjoni tal-kriżijiet. Is-sitwazzjonijiet ta' kriżi jippreżentaw sfidi partikolari għat-tħaddim effettiv u l-għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u qed ikunu ta' sfida għall-funzjonament tad-demokraziji tagħna. Eżempji bħall-pandemija tal-COVID-19, juru li hemm ħtieġa assoluta għal azzjoni globali flimkien u għas-solidarjetà.

Dan ifisser involviment bikri biex jiġi indirizzat il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u jingħata appoġġ lid-demokrazija, inkluż permezz tal-medjazzjoni u l-prevenzjoni tal-vjolenza elettorali. Fokus imġedded fuq id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija se jrawwem **ir-reżiljenza tal-Istat u tas-soċjetà**. Is-sigurtà tkun moqdija aħjar meta jkunu ggarantiti d-drittijiet ċivili u politiċi kif ukoll dawk ekonomiċi, soċjali u kulturali. Ma hemm l-ebda sigurtà sostenibbli mingħajr id-drittijiet tal-bniedem għal kulħadd. Għal dan il-għan huwa essenzjali li jiġu ggarantiti r-responsabbiltà u l-ġlieda kontra l-impunità.

L-Aġenda u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli 2030 tan-NU huma opportunità straordinarja biex jiġi żgurat li l-impenn għall-inklużjoni jikkontribwixxi għall-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija madwar id-dinja. L-impenn li **"ħadd ma jitħalla jibqa' lura"** huwa sejħa biex jissaħħu d-drittijiet tal-bniedem ta' kulħadd, mingħajr diskriminazzjoni fuq kwalunkwe bażi. Fi żmien meta **l-inugwaljanza** qed tikber – meta d-differenzi ekonomiċi qed jiġu stabbiliti fil-politika u qed ikunu l-kaġun ta' firda soċjali – l-isfida qatt ma kienet akbar.

3. INĦARSU 'L QUDDIEM: PJAN TA' AZZJONI TAL-UE ĠDID DWAR ID-DRITTIJIET TAL-BNIEDEM U D-DEMOKRAZIJA

Il-pjan ta' azzjoni l-ġdid se jistabbilixxi l-ambizzjonijiet tal-UE u jidentifika l-prijoritajiet għall-azzjoni madwar **ħames linji ta' azzjoni** interkonnessi u f'sinerġija ma' xulxin:

I. Il-protezzjoni u l-awtonomizzar tal-individwi;
II. Il-bini ta' soċjetajiet reżiljenti, inklużivi u demokratiċi;
III. Il-promozzjoni ta' sistema globali għad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija;
IV. Teknoloġiji ġodda: l-użu tal-opportunitajiet u l-indirizzar tal-isfidi; kif ukoll
V. Il-ksib ta' riżultati permezz tal-kollaborazzjoni.

Dawn il-ħames linji ta' azzjoni se jiġu żviluppati fil-pjan ta' azzjoni l-ġdid biex tingħata direzzjoni strateġika u ġenerali. Il-pjan ta' azzjoni se jistabbilixxi l-qafas biex id-Delegazzjonijiet u l-Uffiċċji tal-UE, flimkien mal-ambaxxati tal-Istati Membri, jiddeterminaw il-miżuri operazzjonali speċifiċi fil-livell **nazzjonali, reġjonali u multilaterali**, filwaqt li jqisu ċ-ċirkostanzi u l-ispeċifiċitajiet lokali.

Sabiex twettaq dawn il-ħames linji ta' azzjoni ġodda, l-UE se tagħmel użu mill-**firxa wiesgħa ta' politiki u għodod** għad-dispożizzjoni tagħha sabiex tippromwovi u tiddefendi d-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-istat tad-dritt. Dawn jinkludu d-diplomazija pubblika u l-kampanji ta' komunikazzjoni, stqarrijiet u dikjarazzjonijiet tal-UE, u riżoluzzjonijiet tematiċi u speċifiċi għall-pajjiż f'fora multilaterali dwar id-drittijiet tal-bniedem. Jinkludu wkoll għodod ta' diplomazija aktar diskreti, bħal démarches, djalogi politiċi u djalogi regolari dwar id-drittijiet tal-bniedem, u djalogu dwar il-politika settorjali. Matul is-snin, id-djalogi dwar id-drittijiet tal-bniedem stabbiliti ma' aktar u aktar pajjiżi wrew li huma għodda ewlenija biex titmexxa 'l quddiem l-aġenda tad-drittijiet tal-bniedem tal-UE bħala parti mir-relazzjonijiet politiċi usa' tagħha.

F'din id-dinja l-ġdida, il-komunikazzjoni dwar id-drittijiet tal-bniedem hija tal-akbar importanza. Filwaqt li jibqa' neċessarju daqs qatt qabel li nikkundannaw il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem, huwa essenzjali li jkun hemm narrattiva pożittiva fuq id-drittijiet tal-bniedem u fil-kuntest tagħhom. F'ambjent ta' informazzjoni polarizzat, fejn il-midja soċjali għandhom rwol dejjem aktar sinifikanti, dan huwa kompitu li jeħtieġ sforzi kkonsolidati.

Il-pjan ta' azzjoni ġdid se jisfrutta l-**opportunitajiet li joffri l-qafas finanzjarju pluriennali l-ġdid (QFP)**, b'mod partikolari billi jħaddem flessibbiltà akbar biex tiġi żgurata l-koerenza bejn il-kooperazzjoni bbażata fuq il-pajjiż u l-appoġġ għad-drittijiet tal-bniedem u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Jeħtieġ li r-rispons tal-UE għal titjib f'daqqa tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija jew għal deterjoramenti tagħhom ikun fl-istess skala u bilanċ tas-sostenn tagħha għall-istituzzjonijiet governattivi u s-soċjetà ċivili.

B'mod kruċjali, il-pjan ta' azzjoni se jfittex li jtejjeb **il-koerenza u jelimina l-atteġġament kompartimentalizzat bejn l-oqsma ta' politika interni u esterni**. L-UE se tintensifika l-isforzi biex tintegra l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-istat tad-dritt fl-oqsma kollha tal-azzjoni esterna. Pereżempju, is-sinerġiji bejn il-politiki kummerċjali u dawk dwar id-drittijiet tal-bniedem se jissaħħu, fuq il-bażi tal-ħidma fil-qafas tar-regoli tal-UE dwar il-preferenzi kummerċjali. Id-drittijiet tal-bniedem se jiġu integrati wkoll fil-politiki interni, speċjalment fl-oqsma ta' prijorità fil-Patt Ekoloġiku, bħall-ambjent, kif ukoll f'oqsma bħall-migrazzjoni u s-sigurtà, filwaqt li "l-approċċ ibbażat fuq id-drittijiet" għall-iżvilupp se jiġi estiż għal oqsma oħra tal-politika esterna.

L-UE se tfittex li tkun **attur aktar rapidu u aktar effettiv** għad-drittijiet tal-bniedem fil-livell nazzjonali, fejn huwa l-aktar importanti. Il-pjan ta' azzjoni l-ġdid se jfittex li jawtonomizza lill-atturi fuq il-post. F'dan il-kuntest, il-Kapijiet tad-Delegazzjonijiet tal-UE għandhom rwol essenzjali x'jaqdu bħala promoturi u abilitaturi tad-drittijiet tal-bniedem u tad-demokrazija u dan se jiġi żviluppat aktar. Is-soċjetà ċivili tibqa' sieħeb ewlieni biex titwettaq bidla sostenibbli u biex isir monitoraġġ u analiżi tal-progress.

L-implimentazzjoni effettiva tal-pjan ta' azzjoni se teħtieġ **approċċ aktar koordinat**, inkluż mal-Istati Membri, li jiżgura koerenza u impatt akbar tal-involviment tal-UE fil-livelli kollha u fl-istrumenti u l-politiki kollha. F'konformità mal-mandat tiegħu, ir-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Drittijiet tal-Bniedem se jibqa' attur politiku ewlieni u għandu rwol ċentrali biex jiggwida l-implimentazzjoni dinamika tal-pjan ta' azzjoni sabiex jinkiseb progress sostenibbli.